Lietas Nr. P131040016

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
2016. gada 30. novembrī

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa
tiesnese L. Leja
ar sekretāri L. Smukuli
atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietas materiālus par **/pers. A/**, personas kods /personas kods/, saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175. panta.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Zemgales iecirkņa Kārtības policijas nodaļas Operatīvās vadības grupas kārtībnieks A. Gorenskis 2016. gada 25. oktobrī noformēja /pers. A/ (turpmāk - pie administratīvās atbildības saucamā persona) administratīvā pārkāpuma protokolu Nr. /protokola numurs/. Protokolā norādīts, ka 2016. gada 25. oktobrī plkst. 00.14 /adrese/, /pers. A/ ļaunprātīgi nepakļāvās pašvaldības policijas darbiniekiem un viņu likumīgajām prasībām. /pers. A/, būdams alkohola reibumā, skaļi bļaustījās, pagrūda policijas darbinieku, sagrāba aiz krāga policijas darbinieku, fiziski pretojās aizturēšanas laikā, vairākkārt neizpildīja likumīgās prasības nomierināties un nepretoties.

Protokols Nr. /protokola numurs/ noformēts, pamatojoties uz ziņojumu, IIS izdrukas, alkometra testu un PDP.

Atbildība par šo pārkāpumu paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 175. pantā. Līdz ar to /pers. A/ darbības kvalificētas pēc LAPK 175. panta.

[2] Pie administratīvās atbildības saucamā persona /pers. A/ un iestādes pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradušies.

Saskaņā ar LAPK 271. panta ceturto daļu lietu bez dalībnieku klātbūtnes var izskatīt tikai tad, ja ir zināms, ka viņiem savlaicīgi paziņots par lietas izskatīšanas vietu un laiku, un, ja no tām nav saņemts lūgums atlikt lietas izskatīšanu.

No Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Zemgales iecirkņa Kārtības policijas nodaļas saņemts iesniegums, kurā lūgts izskatīt lietu bez iestādes pārstāvja klātbūtnes. Tiesa atzina, ka iespējams lietu skatīt bez iestādes pārstāvja klātbūtnes.

/pers. A/ tiesai par neierašanās iemesliem nav paziņojis un nav lūdzis atlikt lietas izskatīšanu. Par tiesas sēdes lieku un vietu /pers. A/ informēts likumā noteiktā kārtībā nosūtot tiesas pavēsti uz deklarēto dzīvesvietas adresi. Līdz ar to tiesa secina, ka /pers. A/ par tiesas sēdes datumu un laiku ir paziņots atbilstoši LAPK 289.^{6} panta prasībām. Tiesa secinu, ka /pers. A/ nevēlas izmantot savas tiesības piedalīties lietas izskatīšanā, tādēļ tiesa nolēma lietu izskatīt bez /pers. A/ piedalīšanās.

Motīvu daļa

[3] Pārbaudot un izvērtējot administratīvā pārkāpuma lietā esošos pierādījumus to kopumā un saistībā, tiesa atzīst, ka lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā ir izbeidzama.

[4] Atbilstoši LAPK 272. pantam institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

LAPK 175. pantā noteikta administratīvā atbildība par ļaunprātīgu nepakļaušanos policijas darbinieka, pašvaldības policijas darbinieka, robežsarga vai zemessarga, kā arī karavīra likumīgajam rīkojumam vai prasībai, kad viņi izpilda sabiedriskās kārtības sargāšanas vai dienesta pienākumus.

Lai izvērtētu, vai /pers. A/ saucams pie administratīvās atbildības par LAPK 175. pantā paredzētā pārkāpuma izdarīšanā, nepieciešams konstatēt: 1) vai policijas darbinieki pildīja dienesta pienākumus; 2) vai tika izteikts policijas darbinieka likumīgs rīkojums vai prasība; 3) vai persona ļaunprātīgi nav tam pakļāvusies.

[4.1] Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007. gada 25. aprīļa spriedumā lietā Nr. SKA-157/2007 atzīts, ka administratīvā pārkāpuma protokols ir dokuments, kurā kompetenta amatpersona rakstveidā fiksē kādas personas prettiesiskas darbības, par kurām paredzēta administratīvā atbildība. Šis dokuments kā sākotnēja apsūdzība ir pamats turpmākai

lietvedībai administratīvā pārkāpuma lietā.

Līdz ar to, no vienas puses, institūcija, kuras kompetencē ir pieņemt lēmumu lietā, izvērtē, vai persona par protokolā fiksētajām darbībām ir saucama pie administratīvās atbildības, savukārt, no otras puses, personai, par kuras darbībām protokols sastādīts, ir iespēja pienācīgi īstenot procesuālās garantijas savai aizstāvībai sakarā ar protokolā norādīto pārkāpumu (piemēram, sagatavot savus argumentus, iesniegt pierādījumus).

Tādējādi lēmums administratīvā pārkāpuma lietā būtu jāpieņem par tiem faktiem, kas norādīti protokolā – jaunu faktu norādīšana lēmumā varētu pārkāpt personas procesuālās tiesības.

Likuma „Par policiju" 22. panta pirmā daļa noteic, ka policijas darbinieks ir valsts varas pārstāvis, un likumīgas prasības un rīkojumi, ko viņš izvirzījis vai devis, pildot dienesta pienākumus, visām personām ir obligāti jāizpilda. Nepakļaušanās policijas darbinieka likumīgām prasībām, ir sodāma. Turklāt, atbilstoši minētā panta trešajai daļai, policijas darbinieka prasības ir obligātas un rīcība ir saistoša jebkurai personai, kamēr amatpersona, kas pilnvarota kontrolēt vai uzraudzīt viņa darbību, nebūs tās apturējusi vai atcēlusi.

2016. gada 25. oktobra administratīvā pārkāpuma protokolā Nr. /protokola numurs/ norādīts, ka 2016. gada 25. oktobrī plkst. 00.14 /adrese/, /pers. A/ ļaunprātīgi nepakļāvās pašvaldības policijas darbiniekiem un viņu likumīgajām prasībām. /pers. A/, būdams alkohola reibumā, skaļi bļaustījās, pagrūda policijas darbinieku, sagrāba aiz krāga policijas darbinieku, fiziski pretojās aizturēšanas laikā, vairākkārt neizpildīja likumīgās prasības nomierināties un nepretoties.

[4.2] Kā atzinis Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments, administratīvo atbildību par nepakļaušanos policijas darbinieka likumīgajam rīkojumam vai prasībām, kad viņš izpilda sabiedriskās kārtības sargāšanas vai dienesta pienākumus, iespējams piemērot tikai tādā gadījumā, ja

administratīvā pārkāpuma lietā tiek konstatēts, ka policista rīkojums vai prasības konkrētajā gadījumā bijušas likumīgas. Likumīgs rīkojums vai prasība LAPK 175. panta un likuma „Par policiju" 22. panta pirmās daļas izpratnē ir objektīvi likumīgs rīkojums vai prasība, proti, šādam rīkojumam vai prasībai pēc sava satura ir jāatbilst likumam. Tādējādi, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, vienmēr nepieciešams noskaidrot, vai konkrētajā gadījumā policijas darbinieka rīkojums vai prasība bijuši likumīgi (*skat. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006. gada 14. novembra sprieduma lietā Nr. SKA-454/2006 10. punktu*).

Attiecīgi, tiesai vispirms jāizvērtē, vai konkrētajā protokolā norādītajā laikā un vietā norisinājās kas tāds, kas deva policijas darbiniekam likumisku pamatu dot /pers. A/ saistošas prasības, jo gadījumā, ja šāda pamata nav bijis, citiem apstākļiem lietā nav nozīmes.

[4.3] Izvērtējot administratīvā pārkāpuma protokolu, tiesa, atzīst, ka administratīvā pārkāpuma protokols nesatur informāciju par to, kādas policijas darbinieku likumīgās prasības tika izteiktas /pers. A/ un ar kādu normatīvo aktu šīs prasības pamatotas.

Konstatējot administratīvo pārkāpumu, tas ir iestādes, kura ir veikusi lietvedību un sastādījusi administratīvā pārkāpuma protokolu, pienākums norādīt uz to, kādas likumīgas prasības policijas darbinieki bija izteikuši, ar kādu normatīvo aktu tās ir pamatotas un iestādes pienākums ir pierādīt, ka policijas darbinieka prasība bija likumīga.

Tiesa uzskata, ka tiesas kompetencē ietilpst vērtēt tikai protokolā norādītos pārkāpuma izdarīšanas apstākļus un tiesnesim izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, ir jāvērtē vai lietā esošie pierādījumi un ziņas par administratīvo pārkāpumu, kuras ir savākusi iestāde, kura veikusi lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā, ir pietiekamas administratīvā pārkāpuma sastāva konstatēšanai personas darbībās, nevis pēc savas iniciatīvas vākt un piemeklēt papildus faktus, normatīvos aktus, lai personas darbībās konstatētu administratīvo pārkāpumu.

LAPK 243. panta otrā daļa noteic, ka iestādē pierādīšanas pienākums administratīvā pārkāpuma lietvedībā ir institūcijai (amatpersonai), kura sauc personu pie administratīvās atbildības, bet tiesā — iestādei. Savukārt, iestādes pārstāvis uz lietas izskatīšanu nebija ieradies.

Vienlaicīgi, tiesa uzskata, ka jaunu faktu norādīšana, kas nav minēti protokolā, neatbilstu arī Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta iepriekš norādītajai atziņai, ka lēmums administratīvā pārkāpuma lietā būtu jāpieņem par tiem faktiem, kas norādīti protokolā – jaunu faktu norādīšana lēmumā varētu pārkāpt personas procesuālās tiesības.

Saskaņā ar LAPK 289.^{6} panta sesto daļu tiesa nav tiesīga pēc savas iniciatīvas iegūt pierādījumus un tos pārbaudīt tiesas sēdē.

Līdz ar to no lietas materiāliem nevar izsecināt, kādas ir šīs likumīgās prasības, ko policijas darbinieks ir izteicis /pers. A/, kuras viņš ir attiecies izpildīt, ar kādu normatīvo aktu tās ir pamatotas un iestāde nav izpildījusi pienākums un nav pierādījusi, ka policijas darbinieka prasība bija likumīga. Tā kā policijas darbinieka prasības esamība un tās likumība ir obligātas LAPK 175. pantā paredzētā pārkāpuma sastāva pazīmes, bet konkrētajā gadījumā tās nav identificējamas, tiesa atzīst, ka lietā nav iegūti pietiekami pierādījumi par to, ka administratīvā pārkāpuma protokolā norādītajā laikā un vietā /pers. A/ ļaunprātīgi nepakļāvās policijas darbinieka likumīgajai prasībai vai rīkojumam. Līdz ar to /pers. A/ darbībās nav konstatējams LAPK 175. pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāvs, sakarā ar ko, pamatojoties uz LAPK 239. panta 1. punktu, lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā ir izbeidzama.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239. panta 1. punktu, 289.^{13}, 289.^{16}, 289.^{18} pantu, tiesa

n o s p r i e d a

izbeigt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā par /pers. A/ saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175. panta.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 10 (desmit) darba dienu laikā no sprieduma paziņošanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese L. Leja